

VDECHNUTÍ ŽIVOTA hospodářskému dvoru

Rekonstrukce půdního prostoru pro potřeby rodinného bydlení je prvním z řady chystaných kroků v rámci rozlehlé zemědělské usedlosti. Projekt ukazuje odhodlání investorů pro záchranu stavebního dědictví. Odměnou je působivý prostor s osobitým charakterem, který si zachovává mnoho původních prvků.

Text: Matěj Beránek **Foto:** Pavel Plánička

▲ Hlavní obytný prostor kuchyně, jídelny a obývacího s původními krokvemi působí velmi vzdušně díky převýšení do štítu.

▼ Barevný kontrast bílých stěn a stropů s tmavým dřevem podlah a příznaných trámů

► Nahoře: Bílá barva byla použita i pro kuchyňský ostrůvek a spotřebiče. Z trámů visí minimalistická svítidla.

Dole: Nová okna přivádějí do celého podkroví dostatek přirozeného světla.

První zmínky o pohraniční vesnici Hořenice v Ústeckém kraji pocházejí už z konce čtrnáctého století. Tou dobou byla obec sídlem drobné šlechty s několika málo staveními. Největší slávu obec prožívala okolo roku 1900, kdy v ní žilo lehce přes sto obyvatel. Po první světové válce ovšem docházelo k postupnému vysídlování, které vyvrcholilo nuceným odsunem německých obyvatel. Stav se samozřejmě nezlepšil ani za komunismu, kdy došlo k zestátnění rozlehlého statku. Poslední dostupná data pak hovoří celkem o devíti stálých obyvatelích v pěti domech. Většina lidí by za těchto okolností následovala rozhodnutí ostatních odstěhovaných rodáků, ne však rodina Kobzů, která se ve vesnici stará o rozlehlý hospodářský dvůr, jenž jim poskytuje bydlení i pozemky pro pěstování potravin a chov dobytka.

EMOCE

Najít odhodlání pro obnovu rozlehlého, více než sto let starého dvora vyžaduje silnou motivaci, již lze hledat pouze v jediné rovině – citové. „Ptáte-li se na motivaci k poměrně náročnému projektu, byla zcela jednoduchá. Zakládala se na emocionální rovině a vazbách na dané místo. Společně s architektem Pavlem Pláničkou se domníváme, že vztah k rekonstruovanému objektu je zásadní pro to, aby člověk celý proces v obtížných momentech,

AUTOR

3+1 architekti

Architektonické studio 3+1 architekti se sídlem v Ústí nad Labem vzniklo roku 2006. Kancelář vede spolu se svými kolegy Brunem Panenkou a Barborou Urbanovou architekt Pavel Plánička, který má pracovní zkušenosti jak z České republiky, tak i ze Švýcarska. Ve svých projektech, mezi kterými najdeme řadu rekonstrukcí i novostaveb, kladou důraz na „kontext a hledání správného poměru mezi konkrétním a abstraktním“. Studio o sobě také říká, že je pro ně důležitý smysl záměru.

www.31architekti.cz

**Obytné pokoje
se schodištěm vedoucím
do horního prostoru
podkroví**

o které není nouze, zkrátka „vydržel“,“ vysvětluje své rozhodnutí investorka zrekonstruovaného podkroví. Na hospodářském dvoře totiž za časů JZD pracovali investorčiny rodiče i prarodiče a dnes jej vede její bratr, který pokračuje v živočišné a rostlinné výrobě v bio kvalitě.

Architektonickou kancelář 3+1 architekti si investorka se svým manželem našli na internetu. Podle vlastních slov je totiž nadchly předchozí projekty kanceláře a navíc si spolu výborně sedli i po lidské stránce, což je velmi důležitý aspekt úspěšné spolupráce, který bývá často přehlížen. Pokud se ale člověk chce pustit do intenzivní a časově náročné spolupráce s architektem, hrají vzájemné sympatie zásadní roli a ve výsledku ovlivňují konečný výsledek projektu.

NENAPÁCHAT JEŠTĚ VÍCE NEPLECH

Investorka se svým manželem a dvěma dětmi hledali na statku vhodné místo, kde by si mohli zřídit přechodné bydlení, které budou do budoucna možná využívat trvale. Pro svůj záměr si vybrali nevyužívaný prostor podkroví v jednom z objektů, který dříve sloužil jako chlév dobytka a sklad obilí.

Rekonstrukce půdy o výměře 200 metrů čtverečních nakonec netrvala ani rok, což majitelka připisuje jak bezproblémové spolupráci s architekty, tak i svému bratrovi, který celou stavbu vedl. „Prostor, který byl pro rekonstrukci k dispozici, byl vzhledem k zadání velký, důležité bylo udržet jednotlivosti ve vzájemném proporčním souladu,“ říká architekt Pavel Plánička z kanceláře 3+1 architekti. Pro celkové sjednocení prostoru byl proto kladen důraz především na zachování co nejvíce původních prvků a také na použití kvalitních a solidních materiálů v souladu s atmosférou starého statku. Šlo především o to „nenapáchat ještě více architektonických neplechů na jedné z nejstarších budov na statku Hořenice, jako se to stalo za bývalého režimu, za existence JZD,“ dodává majitelka.

PŮVODNĚ A SOLIDNĚ

Podkrovnímu bytu vládne působivý společný prostor kuchyně, jídelny a obývacího pokoje, který zůstal otevřen na celou šestmetrovou výšku krovu. Konstrukce krovu zůstala až na několik poškozených částí v původním stavu. Veškeré krokve byly ručně přebroušeny a ponechány bez povrchové úpravy. Před rekonstrukcí byla půda bez oken, proto došlo k vytvoření několika střešních oken a dvou pásových vikýřů pro dostatečné prosvětlení dispozice. Díky výšce krovu došlo také k rozdělení dispozice v místě ložnic do patra – horní úroveň tak slouží dětskému pokoji a dalším záložním prostorům.

Díky zvoleným spotřebičům a celkovému zařízení hlavního obytného prostoru v bílé barvě si prostor udržuje svoji velkorysost. Jemný detail představuje řešení „stropního“ osvětlení

**Jemný detail představují
například kvalitní
porcelánové vypínače,
které se doplňují
s ostatními řemeslně
zpracovanými prvky.**

**Méně je více.
Jednoduše zařízený
prostor toalety ve stejné
barevné kombinaci jako
zbytek interiéru.**

Vyzděná část centrálních kamen může sloužit jako promítací plátno.

v podobě minimalistických svítidel, které jsou zavěšeny z dřevěných trámů. Práci s detailem ovšem najdeme na více místech, například ve výběru keramických vypínačů či v zachování původní cihlové stěny v prostoru kuchyně.

VŠECHNO JINAK

Řada problémů se může u podobných zásahů vynořit až v průběhu stavby, a tak je nelze předem přesně určit. Potíže ovšem mohou nastat i v menším měřítku, protože se jedná o domy, které vznikly v době zcela jiných stavebních postupů. Hlavní překážky shrnuje majitelka hořovické půdy: „Za prvé nic není rovné, za druhé nic není tak, jak se to naplánuje. Atypická zakázka si žádá zakázkovou výrobu a individuální přístup. Člověk musí daleko více improvizovat.“

O hospodářském dvoře v Hořovicích pravděpodobně neslyšíme naposledy. Ze slov investorky lze totiž vyčíst odhodlání pustit se do dalších náročných projektů. „To, co bylo původně chlévem a skladem obilí, se tak stalo začátkem krásného přátelství (jak se říká na konci filmu Casablanca). Není proto divu, že spolu s architekty nadále pracujeme na dalších projektech, kterých je na hořnickém statku stále dost.“ Momentálně se připravuje například nový ovčín či oprava místních božích muk. ■

JINÝ ÚHEL POHLEDU

XXXXXXXXXXXXXXXXX

